

קראנו בשבילכם...

שלא ישנה את טעמם או מרקמם של הפירות והירקות. כמורכב, הציפוי יענה לביקוש הצרכנים לפירות וירקות טריים בלא הטרחת שברחיצתם, חיתוכם והכנתם לאכילה.

בנסיונות הצליחו ליצור ציפוי דק ביותר, הכולל קזאין ואשר שמר על טריות חיתוכי תפוחים במשך יומיים/שלושה, בעוד חתיכות בלתי מצופות השחימו והצטמקו בתוך כמה שעות. כעת מנסים החוקרים להדק את המבנה המולקולרי של החלבון כדי לבלום כליל את אבדן הלחות של הפרי ולהביא לידי ציפוי המבטיח הגנה על טריות הפרי עד כדי 15-20 יום.

אגב כך, רצוי להעיר בהקשר זה, שגם בישראל מייצרים משהו בשטח הנדון כאן. לפני כשנה קניתי בחנות שדה-התעופה בך-גוריון פירות מצופים יוגורט, דוקא בשכבה עבה וטעימה – משהו, משהו. אפילו לחיך האירופי המפונק טעמו פירות אלה. שאלה: למה לא רואים אותם בחנויות ובקניונים?

מספוא פגום גורם לבקר "להשתגע"

כאשר הבקר מתנהג בצורה מוזרה ובלתי צפויה לתקופת-מה, ואחרי זה נרגע רק כדי לחזור ולהתנהג באופן בלתי סביר לעתים מזומנות – אפשר להניח ולחשוש במזון פגום כגורם לכך.

רופא וטרינר מאוניברסיטת מישן, דוֹאן מיקש טוען, שהמצב האמור נוצר בעקבות האבסת מספוא מטופל באמוניה, שאינו תחמיץ תירס. כידוע, הטיפול באמוניה משפר את נעילות המספוא וערכו החלבוני בצמח המבוגר. כמורכב, סוגי מספוא שקשה או בלתי מעשי לייבשם במידה מספקת כדי לשמרם מלהתקלקל, אפשר לשמרם על ידי טיפול באמוניה.

HOARD'S DAIRYMAN

THE NATIONAL DAIRY FARM MAGAZINE

H.D. 10/5/90

ריפוד בנייר עיתון פותר בעיות

אל פי תצפיות וניסויים של ליאו טימס מאוניברסיטת איובה, ארה"ב נייר עיתון קצוץ עשוי לפתור בעיות שונות: הוא חומר רפד זול ותמיד בנמצא, אינו מהווה בעית זיהום ועומס על מצבורי האשפה ועשוי להוות רפד יותר היגיני מאשר קש, נסורת, חול, אבן סיד או אף נייר רגיל.

איך? – נייר עיתון מדכא יותר טוב את אוכלוסיית החידקים וריבויים. ההנחה המבוססת היא, שלדיו הדפוס נודעת השפעה ממיתה על החידקים. בכל אופן, הניסויים שנערכו תומכים בהנחה המקובלת הזאת. הטענה והחשש, שמא קיימים בדיו הדפוס חומרים רעילים כגון מתכות שונות, אינם מבוססים. המחקר באוניברסיטת פנסילבניה, ארה"ב הראה שתכולת המתכות נמצאת מתחת לתקן המירבי לגבי מספוא ופיזור זבל בשדה.

עם כל הטוב והיתרון הכלכלי, בעיית השינוע של נייר עיתון קצוץ נשארה; לצורך ייעול השינוע כובשים חבילות שהן כבדות מדי לטיפול ידני.

H.D. 25/2/90

ציפוי חלב לשמירת פרי

חוקרי משרד החקלאות של ארה"ב, אטילה פבלאת וג'ון קרוכטקה טוענים, שציפוי דק בחלב של פירות וירקות טריים שלמים או חתוכים עשוי לשמר צבעם, טעמם וערכם המזין לזמן ממושך יותר מאשר עד כה. עם השלמת הפיתוח של הציפוי האמור יהיה בידינו אמצעי שמירה

משעה), המלטה קשה המחייבת משיכה וחולשת הוולד עם היוולדו. מתוך 20 עגלות עם עצידוזיס, ל-11 היה גורם סיכון אחד או אף יותר מאלה שצוינו לעיל. רק לעגלה אחת מתוך 10 ללא אצידוזיס היו גורמי סיכון. התוצאות מצביעות על כך, שחומציות נשימתית (respiratory acidosis) בעגלות מיד לאחר היוולדן עלולה להשפיע באופן שלילי על ספיגת האימונוגלובולינים שמקולוסטרום, על אף שתיה מספקת של קולוסטרום מוקדם ככל האפשר בתקופת הספיגה העדיפה.

כאשר נמצא בקר המפגין התנהגות מוזרה כמתוארת לעיל, יש להרחיק ממנו את המספוא החשוד. סימני ההפרעה בדרך כלל נעלמים 12-18 שעות לאחר סילוק המספוא הרעיל. סימני ההרעלה כוללים: אי-שקט, מצמוץ עיניים מהיר, הגדלת בבת-העין, הפרעות בראיה, עווית אוזניים ורעידה בלתי-רצונית. מלבד זה, הבקר הנפגע עלול לסבול מנשימה מהירה, הזלת ריר רבה, קצף בפה, איבוד שיווי-המשקל והזעה מוגברת.

בקר שנפגע נוטה לתנועות פתאומיות ובריחה, דהירה במעגלים והיתקלות בגדרות, איבוסים ובקר אחר. נראה, שהרעלים מתרכזים גם בחלב, כי עגלות צעירות הראו סימנים, או אפילו מתו, כאשר אמהותיהן נראו כאילו לא נפגעו. לכן, אין להאכיס מספוא שטופל באמוניה לפרות חולבות או מניקות.

H.D. 10/5/90

המאזן חומצה/בסיס משפיע על ספיגת גופי-ינגד

בשני ניסויים שנערכו באוניברסיטת ושינגטון, ארה"ב חקרו את השפעת המאזן חומצה/בסיס על ספיגת אימונוגלובולינים שמקולוסטרום על ידי עגלות רכות. בניסוי הראשון מצאו, שחומציות (pH) הדם כשתיים וארבע שעות אחרי הלידה קשורה לריכוז ה-IgG1 בנסיוב הדם 12 שעות אחרי שתיית הקולוסטרום. ספיגה מוקטנת היתה מלווה בחומציות נשימתית יותר מאשר בחומציות מטבולית, משום שפחמן דו-חמצני (CO_2) בדם בשעתיים וארבע שעות הראה מתאם שלילי עם ספיגת IgG1, בעוד הביקרבונאט בנסיוב לא הראה זאת.

ב-30 העגלות שהשתתפו בניסוי נצפתה חומציות (acidosis) לעתים קרובות. בניסוי השני נבחנו עגלות שלא היה להן גורם סיכון לחומציות. כאן ה-pH של הדם לא היה קשור לספיגת IgG1 שבקולוסטרום. גורמי הסיכון ששימשו לחיזוי האצידוזיס בעגלות נולדות היו: משך השלב השני של צירי הלידה (יותר ארוך

□ כמסקנה, מציעים להוסיף הורמון גדילה ממקור חיצוני, כדי לבטל לפחות חלקית את דיכוי החלבון בפרות כתוצאה ממנות עשירות בשומן.

FRISONA Española

Nuova Agricoltura

N.A. III/90

מכירת תוצרת חקלאית (עצמית) בימי חג ומועד?

לאחרונה נודמן לי לקרוא ידיעה בנושא זה – בירחון האיטלקי Nuova Agricoltura, הכותב אודות פסק־דין של בית המשפט לעירעורים הקובע, שהחקלאים לא יכולים למכור את תוצרתם שלהם בימי א' בשבוע (שאלה הם ימי השבת שם) ובימי החגים, אפילו לא במשקם פנימה.

זו הפעם הראשונה, עד כמה שניתן להבין מן המאמר, שנדחה עירעורם של החקלאים על פירוש כה נרחב של חוק, שבמקורו בא למנוע פתיחת נקודות מכירה מסחריות קמעוניות בימי חג ומועד. מסתבר, שהשופטים נתקלו במרווח בין שני חוקים הנוגעים לאותו נושא, מרווח־רחב די הצורך כדי לאפשר פירוש מנוגד לרוח החוק הקודם, מבחינת הזמן.

כוונת החוק מס' 59 של אז היתה להבטיח לחקלאים הכנסה יותר טובה על ידי כך שיוכלו למכור תוצרתם ישירות לצרכן. הכוונה לגבינות תוצרת בית, פירות ואולי גם יין מתוצרת עצמית. בא חוק מס' 558 אשר מטפל בעצם בפעילות המסחרית המובהקת ואותו חוק מפרשים עתה כדי ליטול מן החקלאי את הזכות למכור מתוצרתו ישירות לצרכן המזדמן למשקו בימי חג או סוף שבוע. (אין כאן שאלה של "חוק השבת" – מ.מ.). למעשה, הפירוש החדש נוטל מן החקלאי את אשר המחוקק מצא לנכון ולצודק להעניק לו, ובוה מגדילים או מבטיחים הכנסה נוספת לקמעונאים.

F.E. I-II/90

דיכוי תכולת החלבון בחלב בעקבות האבסת מנות עשירות בשומן

בטאון התאחדות מגדלי הבקר הש/ל בספרד מביא תקציר של ניסויים בנושא זה. מאחר שנוכחו, שדיכוי אחוז החלבון בחלב של פרות הניזונות ממנות עשירות בשומן בראשית תחילתן מהווה אחד מגורמי העלות העיקריים של תעשיית החלב, החליטו לבדוק את הנושא באופן יסודי. על מנת לקבוע בצורה מושלמת את המיכניזם של התופעה האמורה, נערכו 7 ניסויים עם 97 פרות.

פרות הביקורת ניזונו ממנות שהכילו בחלקן המרוכז בעיקר תירס וקמח סויה בעוד לפרות הניסוי הוסיפו גם שומן. מקור השומן הנוסף היה בזרעי חמניות ופולי סויה, שניהם ממיצוי.

בין היתר, השתמשו בטכניקות של בדיקת חומצות־אמינו בדם ובעטין ושל חלבון בחלב. הנה המסקנות אליהן הגיעו החוקרים:

□ ההונה בתוספת שומן בולמת את שחרור הסומטוטרופין (הורמון הגדילה) על ידי בלוטת יותרת־המוח הקדמית. כתוצאה יורד הריכוז של הורמון הגדילה בנסיוב הדם, אשר מביא בעקבותיו להקטנת הקליטה של חומצות־אמינו (בבלוטת) העטין.

* A model to describe and alleviate milk protein depression in early lactation dairy cows fed a high fat diet. Casper and Schingoethe, South Dakota State University, Brookings. ADSA/SAS Abstract 1175.